

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002295

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-06-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ярмола Ірина Михайлівна

2. Iryna M. Yarmola

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3759-6579

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 24-06-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010789

Місцезнаходження: , Львів, , Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9094

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.48

Тема дисертації:

1. Клініко-мікробіологічна характеристика та особливості гістероскопічного втручання у жінок з безпліддям і внутрішньоматковою патологією.
2. Clinical and microbiological characteristics and features hysteroscopic intervention in women with infertility and intrauterine pathology.

Реферат:

1. Клініко-мікробіологічна характеристика та особливості гістероскопічного втручання у жінок з безпліддям і внутрішньоматковою патологією. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина. – ДНП «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького» МОЗ України, Львів, 2025. У дисертації наведено теоретичне узагальнення і запропоновано нове вирішення актуального наукового завдання сучасної гінекології щодо покращання наслідків гістероскопічних втручань у жінок репродуктивного віку з безпліддям і внутрішньоматковою патологією шляхом розробки і впровадження диференційованих діагностично-лікувальних заходів на основі комплексу клініко-параклінічних досліджень.

Робота виконувалась на клінічних базах кафедри акушерства, гінекології та перинатології ФПДО ДНП «Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького». Метою дослідження було покращити наслідки гістероскопічних втручань у жінок репродуктивного віку з безпліддям і внутрішньоматковою патологією шляхом розробки та впровадження диференційованих доінтервенційних діагностично-лікувальних заходів для профілактики запальних ускладнень на основі комплексного вивчення вагінальної мікробіоти, особливостей гормонального та метаболічного гомеостазу пацієнток. Дослідження виконувалось у три етапи. На першому етапі проведено ретроспективне когортне дослідження «випадок-контроль» шляхом аналізу медичної документації 500 жінок віком від 23 до 49 років, яким виконувались діагностичні та/або операційні гістероскопічні втручання. Проспективне дослідження (другий етап) проводилось із залученням 150 пацієнток з матковим чинником безпліддя і 30 здорових жінок з чоловічим фактором. Пацієнтки були рандомізовані сліпим методом на дві клінічні групи по 75 жінок залежно від запланованого доінтервенційного методу ведення – на основі розроблених діагностично-лікувальних заходів або ведення в умовах реальної клінічної практики. Ретроспективний аналіз показав, що ускладнення гістероскопії в реальній клінічній практиці виникають у 8,8 % випадків, з них 7,7 % складає перфорація матки, 11,5 % – утворення гематометри, 7,7 % – електролітні порушення, а 73,1 % припадає на запальні ускладнення, оскільки вірогідна діагностика стану мікробіоти піхви проводиться тільки у 26,6 % пацієнток, а імуногістохімічна верифікація ХЕ за CD138 – у 21,2 %. Водночас периопераційна антибіотикопрофілактика/антибіотикотерапія є переважаючим методом профілактики запальних ускладнень, їх не попереджує. Аномальні маткові кровотечі у пацієнток з безпліддям корелюють з матковим чинником безпліддя (поліпи ендометрію, гіперплазія ендометрію, субмукозна міома матки) – критерій Хі-квадрат 107,668 ($p < 0,001$), сила зв'язку дуже сильна (коефіцієнт Пірсона 0,923); перенесені вагініт, БВ і ЗЗОМТ є значимими чинниками ризику ХЕ (критерій Хі-квадрат 16,282, коефіцієнт Пірсона 0,443 ($p < 0,001$) і критерій Хі-квадрат 90,738 коефіцієнт Пірсона 0,868 ($p < 0,001$)). У пацієнток з матковим чинником безпліддя є тенденція до підвищення рівня ФСГ ($8,00 \pm 2,96$ мМО/л) при відносному зниженні рівня ЛГ ($7,29 \pm 4,15$ мМО/л), вірогідне зниження рівня прогестерону у II фазу МЦ ($6,53 \pm 1,69$ мМО/л), у 16,7 % жінок – транзиторна стрес-індукована гіперпролактинемія. У пацієнток з гіперплазією ендометрію рівень ФСГ був достовірно вищим порівняно з контролем та ХЕ, а для ХЕ встановлено вірогідне зниження рівня ФСГ ($P=0,0292$), естрадіолу ($P=0,0488$) та рівня ЛГ ($p > 0,05$) у сироватці крові. Відносний ризик розвитку ХЕ, за наявності гормональних порушень (гіпоестрогенії, гіпопрогестеронемії) та пов'язаних з ними дисбіозів піхви складає 4,791 (95% ДІ 2,686 – 8,547) NNT 1,635 ($p < 0,01$). Поширеність нестачі вітаміну D вдвічі частіше мала місце у жінок з матковими чинниками безпліддя – 39,0 % при 20,0% у здорових жінок, а частота дефіциту вітаміну D є на рівні 29,3 %; при цьому у пацієнток з безпліддям маткового генезу встановлено наявність прямого статистично значимого кореляційного зв'язку метаболічних порушень з D-статусом (коефіцієнт кореляції Спірмена $\rho=0,874$, $p < 0,0001$); зв'язку дефіциту вітаміну D з розвитком запальних і дисбіотичних процесів піхви (критерій Хі квадрат 25,635, коефіцієнт спряженості Пірсона (C) 0,540 ($P < 0,001$)). Відносний ризик розвитку ХЕ за дефіциту вітаміну D становить 2,380 (95% ДІ 1,437 – 3,940) NNT 3.010 ($p < 0,001$), що не доведено для ризику розвитку інших чинників маткового генезу безпліддя (поліп і гіперплазія ендометрія) – ВР становить 0,289 та 0,373 при 95% ДІ ($p > 0,05$). Ультразвукова верифікація маткових чинників безпліддя порівняно з гістероскопічною діагностикою є неінформативною щодо діагностики хронічного ендометриту. За даними гістероскопії провідними чинниками маткової форми безпліддя є хронічний ендометрит (45,3 %), поліпи ендометрія (33,3 %) і гіперплазія ендометрія (12,0 %), однак послідовне використання методів достовірної верифікації

2. Clinical and microbiological characteristics and features of hysteroscopy procedure in women with infertility and intrauterine pathology. – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript. PhD degree dissertation in the field of study 22 Health care, Specialty 222 Medicine. – Danylo Halytsky Lviv National Medical University of Ministry of Health of Ukraine, Lviv, 2025. The dissertation provides a theoretical generalization and proposes a new solution to the current scientific task of modern gynecology regarding the improvement of the consequences of hysteroscopic interventions in women of reproductive age with infertility and intrauterine pathology by

developing and implementing differentiated diagnostic and therapeutic measures based on a complex of clinical and paraclinical studies. The work was carried out at the clinical bases of the Department of Obstetrics, Gynecology and Perinatology of the FPGE of Danylo Halytsky Lviv National Medical University. The aim of the study was to improve the consequences of hysteroscopic interventions in women of reproductive age with infertility and intrauterine pathology by developing and implementing differentiated pre-intervention diagnostic and therapeutic measures to prevent inflammatory complications based on a comprehensive study of the vaginal microbiota, features of hormonal and metabolic homeostasis of patients. The study was carried out in three stages. In the first stage, a retrospective cohort study was conducted by analyzing the medical records of 500 women aged 23 to 49 years who underwent diagnostic and/or operative hysteroscopic interventions. A prospective study (second stage) was conducted involving 150 patients with uterine factor infertility and 30 healthy women with male factor infertility. Patients were randomized blindly into two clinical groups of 75 women each, depending on the planned pre-interventional management method - based on developed diagnostic and therapeutic measures or management in real clinical practice. Retrospective analysis showed that complications of hysteroscopy in real clinical practice occur in 8.8% of cases, of which 7.7% are uterine perforation, 11.5% - hematometra formation, 7.7% - electrolyte disturbances, and 73.1% are inflammatory complications, since reliable diagnostics of the vaginal microbiota state is performed only in 26.6% of patients, and immunohistochemical verification of HE by CD138 - in 21.2%. At the same time, perioperative antibiotic prophylaxis/antibiotic therapy is the predominant method of preventing inflammatory complications, it does not prevent them. Abnormal uterine bleeding in infertile patients correlates with uterine factor of infertility (endometrial polyps, endometrial hyperplasia, submucosal uterine fibroids) - Chi-square criterion 107.668 ($p < 0.001$), the strength of the relationship is very strong (Pearson coefficient 0.923); previous vaginitis, BV and PID are significant risk factors for CE (Chi-square criterion 16.282, Pearson coefficient 0.443 ($p < 0.001$) and Chi-square criterion 90.738 Pearson coefficient 0.868 ($p < 0.001$). In patients with uterine factor infertility, there is a tendency to increase the level of FSH (8.00 ± 2.96 mIU/l) with a relative decrease in the level of LH (7.29 ± 4.15 mIU/l), a significant decrease in the level of progesterone in the II phase of MC (6.53 ± 1.69 mIU/l), and in 16.7% of women - transient stress-induced hyperprolactinemia. In patients with endometrial hyperplasia, the level of FSH was significantly higher compared to the control and CE, and for CE, a significant decrease in the level of FSH ($P = 0.0292$), estradiol ($P = 0.0488$) and LH ($p > 0.05$) in the blood serum was established. The RR of developing CE in the presence of hormonal disorders (hypoestrogenia, hypoprogesteronemia) and associated vaginal dysbiosis is 4.791 (95% CI 2.686 - 8.547) NNT 1.635 ($p < 0.01$). The prevalence of vitamin D deficiency was twice as high in women with uterine factors of infertility - 39.0% compared to 20.0% in healthy women, and the frequency of vitamin D deficiency is 29.3%; at the same time, in patients with infertility of uterine genesis, a direct statistically significant correlation of metabolic disorders with D-status was established (Spearman's correlation coefficient $\rho = 0.874$, $p < 0.0001$); the relationship between vitamin D deficiency and the development of inflammatory and dysbiotic processes in the vagina (Chi square criterion 25.635, Pearson correlation coefficient (C) 0.540 ($P < 0.001$). The RR of developing CE in vitamin D deficiency is 2.380 (95% CI 1.437 - 3.940) NNT 3.010 ($p < 0.001$), which is not proven for the risk of developing other factors of uterine genesis of infertility (polyp and endometrial hyperplasia) - RR is 0.289 and 0.373 at 95% CI ($p > 0.05$). Ultrasound verification of uterine factors of infertility compared with hysteroscopic diagnostics is uninformative regarding the diagnosis of chronic endometritis.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Ярмола ІМ, Шурпяк СО. Особливості гістероскопічних втручань у жінок з безпліддям і внутрішньоматковою патологією. Репродуктивне здоров'я жінки. 2022; 4 (59): 52-56. DOI: <https://doi.org/10.30841/2708-8731.4.2022.262793>
- 2. Шурпяк СО, Ярмола ІМ, Пирогова ВІ. Дослідження цервіковагінальної мікробіоти жінок з внутрішньоматковою патологією та безпліддям. Репродуктивне здоров'я жінки. 2023; 6 (69): 76-81. DOI: <https://doi.org/10.30841/2708-8731.6.2023.290000>
- Пирогова ВІ, Ярмола ІМ. Оцінювання ефективності заходів профілактики інфекційно-запальних ускладнень гістероскопії. Репродуктивне здоров'я жінки. 2025; 2 (81):61-65. DOI: <https://doi.org/10.30841/2708-8731.2.2025.326523>
- Ярмола ІМ. Стан мікробіоти піхви і матки в жінок із безпліддям та внутрішньоматковою патологією. Ukrainian J Health of Woman. 2023; 6(169): 58-64. doi 10.15574/HW.2023.169.58

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U002140

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шурпяк Сергій Олександрович
2. Serhij O. Shurpyak

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5445-6375

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Потапов Валентин Олександрович
2. Valentin O. Potapov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7498-7416**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Дніпровський державний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 02010681**Місцезнаходження:** вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Жилка Надія Яківна
2. Nadiya Y. Zhylka

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0732-1141**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Відокремлений підрозділ «Науково-практичний медичний центр професійного здоров'я Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика»**Код за ЄДРПОУ:** 45524591**Місцезнаходження:** вул.Виноградова, 40, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50096, Україна**Форма власності:****Сфера управління:** МОЗ**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Хміль Стефан Володимирович
2. Stefan V. Khmil

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0892-9861**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського"**Код за ЄДРПОУ:** 02010832

Місцезнаходження: майдан Волі, 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Охабська Ірина Іванівна

2. Okhabska Iryna I.

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Паенок Олександр Станіславович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Паенок Олександр Станіславович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ярмола Ірина Михайлівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна